

డాక్టర్ మర్రి చెన్నారెడ్డి తెలంగాణ మానవ వనరుల అభివృద్ధి సంస్థ తెలంగాణ ప్రభుత్వం

రోడ్డు నెం. 25, జూబ్లీ హిల్స్, హైదరాబాద్ - 500 033

అంతర్జాతీయ సంబంధాలు & భద్రతా కేంద్రం (సీఐఎస్)

భారత ప్రభుత్వం, పరిపాలనా సంస్కరణలు మరియు ప్రజా ఫిర్యాదుల విభాగం (DARPG) - సిబ్బంది,

ప్రజా ఫిర్యాదులు మరియు పెన్షన్ల మంత్రిత్వ శాఖ వారి సహకారంతో

'సమాచార హక్కు మరియు గ్రామసభ కోసం సామర్థ్య నిర్మాణంపై సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్స్‌లెన్స్'

డా మర్రి చెన్నారెడ్డి మానవ వనరుల అభివృద్ధి సంస్థ .

గ్రామీణ స్వయం సహాయక బృందాల (SHG)/ గ్రామ సంఘాల (VOs)/ మండల మహిళా

సమఖ్య (MMS) నేతలకు మూడు రోజుల శిక్షణ కార్యక్రమం

తేదీ : 01.09.2025 to 03.09.2025

కోర్సు సమన్వయకర్త: శ్రీమతి జి. ఝాన్సీ రాణి, ఫ్యాకల్టీ

ఉద్దేశ్యాలు

1. సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా పారదర్శకత మరియు జవాబుదారీతనం పెంపొందించడానికి స్వయం సహాయక బృందాల (SHG) సభ్యులకు అధికార సాధికారత కల్పించడం.
2. గ్రామసభలలో పాల్గొనడం మరియు సమ్మిళిత భాగస్వామ్య పాలన కోసం మహిళా గ్రామసభల నిర్వహణ .
3. గ్రామీణాభివృద్ధి కోసం డిజిటల్ వేదికలను ఉపయోగించి స్వయం సహాయక బృందాలు (SHGలు) మరియు గ్రామ పంచాయతీల మధ్య వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాలను నెలకొల్పడం.
4. సుస్థిరమైన సంస్థ అభివృద్ధి కోసం స్వయం సహాయక బృందాల (SHG) సూత్రాలను అమలు చేయడం మరియు సామాజిక సంక్షేమం కోసం ఆరోగ్య, పోషణ మరియు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను సద్వినియోగం చేసుకోవడం.
5. నాయకత్వ నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేయడం మరియు మాదక ద్రవ్యాల దుర్వినియోగం, గృహ హింస వంటి సామాజిక సమస్యలను పరిష్కరించడానికి సంఘ-ఆధారిత పరిష్కారాలను అమలు చేయడం.
6. మహిళా మరియు బాలల రక్షణ చట్టాలను అర్థం చేసుకోవడం మరియు చట్టపరమైన అవగాహన మద్దతు కోసం బలమైన స్వయం సహాయక బృందాల సామాజిక కార్యాచరణ కమిటీలను (Social Action Committees) ఏర్పాటు చేయడం

శిక్షణ ప్రణాళిక

సమయం	అంశం	పద్ధతి / ప్రక్రియ	గెస్ట్ ఫ్యాకల్టీ
మొదటి రోజు (01.09.2025)			
10.30- 11.00	నమోదు & పరిచయాలు, కోర్సు సమగ్ర వివరణ		శ్రీమతి జి. ఝాన్సీ రాణి, ఫ్యాకల్టీ
11.00 to 11.15	టీ విరామము		
11.15 to 12.15	తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ చట్టం, 2018 – సామాజిక చైతన్య వేదికగా గ్రామసభ i. భారత రాజ్యాంగం & తెలంగాణ పంచాయతీ రాజ్ చట్టం, 2018 - గ్రామసభ ప్రాముఖ్యత	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్ (సమావేశాత్మక ఉపన్యాసం / పరస్పర చర్చల ఉపన్యాసం)	శ్రీమతి కె. నాగమణి కార్యదర్శి, తెలంగాణ గ్రామపంచాయతీ

సమయం	అంశం	పద్ధతి / ప్రక్రియ	గెస్ట్ ఫ్యాకల్టీ
	ii. గ్రామసభ & ప్రజాపాలనలో భాగస్వామ్యం iii. మహిళా గ్రామసభ		ట్రైబ్యునల్
12.15 to 01.15	ఇందిరా మహిళా శక్తి విధానం 2024 & IMS మిషన్ 2025 – మహిళల సమగ్ర సాధికారత కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ చేపట్టిన కార్యక్రమములు	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీ నవీన్ కుమార్, డైరెక్టర్, ఐబి, SERP
01.15 to 1.30	గ్రూప్ ఫోటో		
01.30 to 02.30	మధ్యాహ్న భోజన విరామం		
02.30 to 03.30	గ్రామ పంచాయతీ స్థాయిలో పారదర్శకత i. హక్కు సమాచార హక్కు చట్టం, 2005: స్వచ్ఛందంగా సమాచార వెల్లడి ii. గ్రామ సభ సమాచార హక్కు iii. సమాచార హక్కు మరియు లింగ సమానత్వం iv. పారదర్శకత & బాధ్యతాయుతం – సామాజిక తనిఖీ	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీమతి జి. రూపానీ రాణి, ఫ్యాకల్టీ
03.30 to 03.45	టీ విరామము		
3.45 to 4.45pm	గ్రామ పంచాయతీతో సమన్వయం: స్టార్ట్ ఫోన్ యాప్ ల పరిచయం -GPDP (గ్రామ పంచాయతీ అభివృద్ధి ప్రణాళిక) డేటా / (గ్రామ పేదరిక నిర్మూలన ప్రణాళిక) – పాలిశుద్ధ్యం, ఆరోగ్యం & పోషణ, గ్రామ పంచాయతీ స్థాయి కమిటీలు	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీమతి వసంత సేనా ప్రాజెక్ట్ మేనేజర్, ఐబి, సర్స్
4.45 to 5.15	చిరు బృంద చర్చల కొరకు తయారీ - చర్చలు 1. గ్రామ సభ బలోపేతం: వివిధ భాగస్వాముల పాత్ర 2. మహిళా గ్రామ సభ: కమ్యూనిటీ మోబిలైజేషన్ వ్యూహాలు 3. పంచాయతీలలో మహిళా నాయకత్వాన్ని ప్రోత్సహించడం & బలోపేతం చేయడం 4. కట్నం & గృహహింస 5. మత్తు పదార్థాల దుర్వినియోగం 6. ఆన్ లైన్ బెట్టింగ్ మరియు ఆటలు	గ్రూప్ చర్చ	కోర్సు టీమ్
రెండవ రోజు (02.09.2025)			
10.00 to 10.30	పునఃశ్చరణ		
10.30 to 11.30	మహిళా సాధికారత – రాజ్యాంగ నిబంధనలు (73వ సవరణ & 106వ సవరణ) – నూతన అవకాశాలు	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీ శ్రీనివాస్ మాధవ్ కన్సల్టెంట్, ఆర్సీయూ
11.30 to 11.45	టీ విరామము		
11.45 to 12.45	స్వయం సహాయక సంఘాల సంస్థాగత నమూనా, నిర్మాణం, పనితీరు, సమన్వయం -- కేస్ స్టడీస్	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీ టి. రవీందర్ రావు, ప్రాజెక్ట్ మేనేజర్, SERP

సమయం	అంశం	పద్ధతి / ప్రక్రియ	గెస్ట్ ఫ్యాకల్టీ
12.45 to 01.30	చిరు బృంద ప్రదర్శనలు		కోర్సు టీమ్
01.30 to 02.30	మధ్యాహ్న భోజన విరామం		
02.30 to 03.30	బాల్యంలో లింగవివక్షా భావాలను చెరిపేయడం - డిజిటల్ యాక్టివ్	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్ / ప్రయోగాత్మక పద్ధతి / సమూహకార్యకలాపా	శ్రీమతి తేజస్విని DHEW కోఆర్డినేటర్, హైదరాబాద్,
03.30 to 03.45	టీ విరామము		
3.45 to 4.45pm	స్త్రీ, శిశు సంరక్షణ మరియు అభివృద్ధికి సంబంధించిన చట్టాలు - స్వయం సహాయక బృందాల (SHGs) సామాజిక చైతన్య కమిటీలు	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీ శ్రీనివాస్ మాధవ్ కన్నలెంట్, ఆర్సీయూ
04.45 to 05.30	చిరు బృంద ప్రదర్శనలు		కోర్సు టీమ్
మూడవ రోజు -3 (03.09.2025)			
10.00 to 11.00	బైస్టాండర్ ఇంటర్వెన్షన్ (BYSTANDER INTERVENTION - సాటివారి తోడు- హెల్ప్ లైన్స్	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీమతి జి. ఝాన్సీ రాణి, ఫ్యాకల్టీ
11.00 to 11.30 & 11.45 -12.15	ఆరోగ్యం మరియు పోషణ - స్వయం సహాయక సంఘాల పాత్ర	బ్లెండెడ్ పద్ధతి	శ్రీమతి మదూరి పవ్యూమన్ డెవలప్మెంట్ యూనిట్, SERP
11.30 to 11.45	టీ విరామము		
12.15 to 01.30	నాయకత్వ నైపుణ్యాలు, నిర్ణయాలు తీసుకునే సామర్థ్యం, సామాజిక ఆత్మవిశ్వాసం.	ఇంటరాక్టివ్ లెక్చర్	శ్రీ శ్రీనివాస్ మాధవ్ కన్నలెంట్, ఆర్సీయూ
01.30 to 02.30	మధ్యాహ్న భోజన విరామం		
02.30 to 03.30	మహిళల నాయకత్వానికి సవాళ్లు: వ్యూహాలు ఎన్నికైన మహిళా ప్రతినిధులకు మద్దతు	ప్రయోగాత్మక పద్ధతి/ సమూహకార్యకలాపా	శ్రీమతి భారతీ, సీనియర్ ఫ్యాకల్టీ (పూర్వ) డా. ఎంసీఆర్ హెచ్ఆర్ ఐటీ
03.30 to 03.45	టీ విరామము		
03.45 to 04.45	ఓపెన్ హౌస్ సెషన్ (చర్చా సమావేశం)		కోర్సు టీమ్
04.45 to 05.15	మూల్యాంకన & వీడుకొలు కార్యక్రమం		కోర్సు టీమ్